

Referat af møde i arbejdsgruppen ved Nivå Bugt Strandenge mandag den 7. oktober 2019

Til stede: Anders, Jan, Lene, Birgitte, Ivan, Peter, Lone, Anders, Uffe, Lise og Maria Elisabeth Laursen (MEL fra FVF)

Afbud: Bo, Anette, Morten, Walther, Michael og Dorthe

Arbejdsgruppemødet startede med en test på, hvor god MEL er til at huske navne ☺. Der blev også kort fortalt om gruppens fælles fugletur den 4. maj, hvor Nyord blev besøgt.

1. Siden sidst - udførte arbejdsopgaver

Nyt fra sekretariatet:

Emilie har født en lille dreng, Niels, han kom til verden den 22. juni. Emilie er tilbage i januar 2020.

Det nye tårn samt legeplads ved Bøjden Nor er færdigt og åbent, en ny formidlingsplatform (Naturrum) ved Gundsømagle Sø er på tegnebrættet, der planlægges opførelse af nyt tårn ved Ravnstrup Sø, og så er der lige blevet restaureret yngleøer i Saksfjed Inddæmning.

MEL har kontaktet Ren Natur, som i sommer holdt en affaldsindsamling, hvor vores arealer i Nivå indgik på ruten. De var meget taknemmelige for henvendelsen angående det uhensigtsmæssige tidspunkt af affaldsindsamlingen ift. fuglenes ynglesæson. MEL informerede dem om, at en affaldsindsamling på naturområder (enge, strandenge etc. med jordrugende fugle) kun bør udføres mellem 1. august og frem til 1. marts, så der tages hensyn til fuglenes ynglesæson. De kontakter FVF, hvis det planlægges, at Fredensborg Kommune og Nivå igen skal med på en rute for at spørge os til råds.

I Nivå Bugt Strandenge

Fugleværnsfonden har i 2018 indsendt hørings svar vedr. anlæg til muslingeopdræt. DN, DOF, Fredensborg Kommune m.fl. har også indsendt svar, der i tråd med fondens svar alle udtrykker bekymring for, hvordan anlæggene vil påvirke naturen og området. MEL har snakket med Fredensborg Kommune, der heller ikke har hørt noget nyt, og der afventes derfor fortsat en afgørelse i sagen.

Mht. Kystsikringen af strandvejen kan MEL fortælle, at arbejdet ikke påbegyndes før tidligst næste efterår, og at kommunen afventer klagenævnet. Kommunen fortæller, at de gerne vil arbejde i sommerperioden, men MEL har oplyst, at de helst skal vente til sensommer af hensyn til ynglefuglene.

Udførte arbejdsopgaver i reservatet: Se skema sidst i referatet

Der er afholdt 4 arbejdsdage siden sidst, til to af dagene var der ikke så mange, men der blev nået rigtig meget alligevel. Rynket rose bekæmpes fortsat, melder er hevet op ved den lille sti fra tårnet mod nord. Beplantning langs stien til fugletårnet er beskåret, og der er luget brændenælder etc. Området ved den lange bænk er ordnet, så man nu kan sidde på den og nyde udsigten over vandet. Walther har repareret en kvæglåge – tak for det! Uffe har pudset og rensset fugletårnet lidt og fjernet jord, men der skal afholdes en forårsrensning. Niels ordner trampestien i foråret og fjerner lidt tagrør.

2. Afgræsning, hegn og tagrør 2019

Antal dyr i 2019: nord har 13, syd har 14 samt en tyr og 11 kalve, dog er nogle af kalvene ret store, så de spiser også en del. I løbet af sommeren var græsningstrykket lidt for lavt i den nordlige del. Både i nord- og sydfolden blev dyrene først udsat i den første uge af juni. Mange tak til Lise for at holde mig orienteret løbende! Ift. antal kvæg og dyr aflønner den nye kontrakt ift. antallet af dyr, så ændringer i dyreantallet, må I fortsat meget gerne melde ind. Ifølge kontrakten:

Sydfolden (syd for ledhegnet): Udbindingstidspunkt ligger mellem **1. juni-15. juni**. Græsningstrykket skal ligge mellem **1-1,4 DE/ha for storkreaturer** svarende til **20-25 moderdyr med kalve og 1 tyr**. Indbindingen foregår mellem **1.-15. september**, med mindre andet aftales mellem fonden og græsningshaver.

Nordfolden (nord for ledhegnet): Udbindingstidspunktet ligger mellem **15. april-15. maj**. Græsningstrykket skal ligge mellem **1-1,4 DE/ha for storkreaturer** svarende til **17-19 dyr**. Indbindingen foregår mellem **1. oktober-1. november** med mindre andet aftales mellem fonden og græsningshaver.

Når kvæget i Sydfolden er hjemhentet i september, så åbnes leddet mellem de to folde så kvæget fra Nordfolden får adgang til alle 21 ha.

Til foråret 2020 skal det sikres, at der i den nordlige del sættes dyr ud allersenenest den 15. maj, så færdsel med hunde mindskes i foråret. Dyrene i den sydlige del blev taget hjem den 22. september, og foldene var her fint afgræsset, men der måtte godt have været lavere vegetation lidt tidligere på sæsonen for fuglenes skyld. Køerne i den nordlige del har siden september haft adgang til både nord- og sydfolden og blev hjemtaget den 13. oktober. Der er kommet låse på tre kvæglåger. I juni lukkede Peter en undsluppet ko tilbage ind i den sydlige del, den var smuttet ud af en åben låge, som folk havde glemt at lukke. Tusind tak for det! Det sker ofte, at specielt nogle låger står åbne, og de er derfor blevet aflåst efter aftale med FVF og kvægholder. Der er tre nøgler – én til gruppen, én til kvægholder og én til sekretariatet. Der blev desuden snakket lidt om vintergræsning, og gruppen nævnte Ole, som har Galloway på den anden side af strandengen, vi kender ham allerede fra Vaserne. MEL bringer ideen videre til sekretariatet.

Hegn - Den kystnære tråd er taget ned, bortset fra strækningen over tangen. Det har fungeret godt med nedtagning af den kystnære tråd, og der er ikke sket større skader på hegnsstolper, trods vinterens storme. Fremadrettet skal tråden ud mod tangen derfor ikke tages af, hverken den yderste eller den inderste, da det indbyder til, at de besøgende utilsigtet forstyrrer livet på tangen.

Tagrør - I år er der ikke slået tagrør dels pga. begrænset budget, men det blev også vurderet, at det ikke er højst nødvendigt at slå tagrør nord for fugletårnet i år, da det er græsset pænt ned. MEL sørger for ny dispensation fra kommunen til slåning af tagrør, da den udløber i år. Næste år skal der holdes øje med, om der bør slås tagrør de steder, hvor de breder sig ind på engen. Målet er, at dyrene på sigt i højere grad kan holde tagrørene nede, og vi derved kan undgå at slå.

3. Forstyrrelser af fuglelivet og håndtering af disse

Der observeres fortsat en del forstyrrelser af fuglelivet i naturreservatet. Det gælder både løse hunde, badegæster, kitesurfere og kajakker m.m. I år Tangen dog sluppet for badegæster. Gruppen fortæller, at der i august måned sejlede en padleboarder forbi/ind i en flok fældende ederfugle. Der er kun set padleboardere få gange, men vi må holde skarpt øje med, om det bliver et stigende problem. Det er desuden observeret, at folk plukker havtorn og klipper hele grene af med saks. Oplever I det derude, så bed dem pænt om at lade være.

Der er til gengæld ikke set jægere i år, og det virker som om, det virkelig har hjulpet at snakke med jægerne, fx fra Skovskolen. Så det nytter altså at melde ind og blive ved. Arbejdsgruppen melder, at der i øvrigt er rigtig mange ænder i reservatet. MEL opfordrer gruppen til fortsat at notere forstyrrelserne og meget gerne tage billeder, det er en stor hjælp, og vi kan bruge det, når vi drøfter problemerne med kommunen m.m. Fortsæt også gerne med høflig henvendelse til de pågældende og henvis til reglerne (hunde i snor) samt information om hvorfor og hvordan, der bør tages hensyn til fuglelivet. Til det kan det nævnes at skiltet: "Yngle- og rasteområde for fugle. Ingen adgang", der er sat op på tangen, fungerer ganske godt indtil videre. Flere respekterer det og går ikke derud. MEL har snakket med kommunen angående skiltning og information til borgerne og tilsendt dem Vadehavets folder "Ynglefugle på stranden": https://issuu.com/nationalpark_vadehavet/docs/vadehavet-ynglefugle-folder-f3-tryk. Kommunen virkede positive overfor at lave noget lignende som info-skilte ved Nivå om forstyrrelser af rastende fugle, hvad det har af betydning for fuglene, og hvad man skal være opmærksom på. Skiltning angående kitesurfing vil desuden også komme på dagsordenen i kommunens Fritids- og Idrætsudvalg.

4. Åbent Hus i 2020

Gruppen holder møde og planlægger den 11. november og sender datoer til Allan senest 1 december.

Ture

Dato	KI	Hvem
31. oktober	10 - 13	Allan
7. november	10 - 13	Jørn

5. Kommende arbejdsdage og opgaver

Arbejdsopgaver (Se også skema sidst i referatet)

Datoer til kalenderen

Dato	Hvad	Ansvarlig / kommentar
11. november	Tur/Åbent Tårn koordinering	Birgitte har booket lokale kl. 19.00
Marts	Affaldsindsamling	Lise koordinerer
Marts/april	Lysesiv bekæmpelse - se beskrivelse efter dette skema	Lise koordinerer
Juli	Tangens fødselsdag	Lise koordinerer
9. marts	Arbejdsgruppemøde	Birgitte booker lokale

Lise indkalder løbende til arbejdsdage. Det fungerer godt for gruppen, og alle er tilfredse med dette.

Bekæmpelse af lysesiv og kruset skræppe

På Nivå Bugt Strandenge findes en del lysesiv og kruset skræppe. Begge arter kan hurtigt komme til at dominere, hvis de ikke bekæmpes. Af hensyn til de jordrugende fugle, ønsker vi, at disse planter begrænses på strandengene. Både lysesiv og kruset skræppe kræver flere behandlinger, og der kan derfor med fordel udvælges et indsatsområde, hvor planternes genvækst behandles igen og igen.

Det blev aftalt på mødet, at arbejdsgruppen til foråret, inden dyrene kommer på, vil tage fat på bekæmpelse af lysesiv. I Nivå ses lysesiv på de sydligste arealer nær Mikkelsborg, hvor de danner store tuer. De ældre planter fravælges af kvæget, men de friske skud ædes gerne. Lysesiv skal slås lavt og så tæt ved basis som muligt. En stor hækkesaks, le, machete eller buskrydder er anvendeligt til dette. Lysesiv kræver flere behandlinger, men eftersom kvæget æder de friske skud, hjælper de ofte med efterbehandlingen.

Mht. kruset skræppe ses den i Nivå særligt på de højtliggende arealer langs med vejen. Planten danner en lang kraftig pælerod. Planterne skal rodstikkes med en spade 10-15 cm under jorden. Den efterfølgende genvækst rodstikkes på ny, slås eller trækkes op. Frøstandene fjernes gerne fra arealet, særligt i områder med bar jord. Alle er meget velkomne til løbende at give et nup med planterne over året, når I besøger naturreservatet!

Lysesiv t.v. og kruset skræppe t.h.

6. Eventuelt

Arbejdsgruppen vil til foråret forsøgsvis grave betonrør ned til gravand i den sydlige ende i rørskoven og/eller i den nordlige strandvold ved munden af åen. Rørene skal placeres vandret eller med svag hældning nedad. Rørmundingen skal være 15-20 cm i diameter. Anders foreslår, at man også kan lave kasser, i så fald skal de have ca. samme dimensioner som til skallesluger. Det er vigtigt, at der holdes skarpt øje med om mink eller ræv etc. flytter ind. Hvis de gør, må rørene fjernes igen. De bearbejdede gravand-yngepar fra DOFbasen vidner om, at der ikke har været et sikkert ynglepar siden 2013, men de der! Der har været mange ynglefugle i år pga. udtørring og mudder: blandt andet vandrikse, grønbenet rørhøne, mange sanglærker og lille præstekrave! Lille præstekrave er nok kommet pga. det lave græs og flader med meget lidt vegetation. Der har desuden været rigtig fine oplevelser og gode billeder af gøgeunge med rørsangermor i reservatet. På en tur i juni fik folk også en stor oplevelse med isfugl meget tæt på til stor begejstring.

Arbejdsgruppen efterspørger tal fra publikumstæller – MEL lover at sende tallene ud.

Tusind tak til Lise for kage og tak for et rigtig hyggeligt møde.

De allerbedste hilsner

Maria

Arbejdsopgaver ved Nivå Bugt Strandenge

	Eventuelle kommentarer	Er gjort	Forår/ sommer 2020	Efterår/ vinter 2020
Faste opgaver:				
Klippe langs med stien		X	X	X
Slåning/rodstikning af kruset skræppe og lysesiv	Se nærmere under punkt 5		X	X
Ordne fugletårnet	Efter behov. Fjerne graffiti, rydde m.m.	X	X	X
Affaldsindsamling med DN			X	
Opfyldning af foldere		X	X	X
Udlægning af flis efter behov	Forventes ikke at være nødvendig i 2019			
Andre opgaver:				
Beskæring bag fugletårnet		X	X	